

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่อง พิกุลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีขั้นตอนและผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่อง พิกุลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่อง พิกุลทอง ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่อง พิกุลทอง

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
2. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่อง พิกุลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนการทดสอบวัดทักษะ การอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิภูลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาและการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิภูลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิภูลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.16 / 84.44
2. การเปรียบเทียบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะ การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิภูลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01
3. การศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิภูลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.7214 แสดงว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิภูลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 72.14
4. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิภูลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.52 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ($4.40 \leq \bar{X} \leq 4.57$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.52$) และด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.47$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.40$)

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิกลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองบัวสันตุน สำนักงานเขตพื้นที่มหาสารคาม เขต 2 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การทดลองหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิกลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.16 / 84.44 หมายความว่า แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ใช้ใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิกลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สามารถช่วยให้นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ระหว่างการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ทั้ง 8 ตอน คิดเป็นร้อยละ 85.16 และได้คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนเท่ากับ 84.44 แสดงว่า แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ใช้ใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิกลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80 / 80 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ฟัง พูด อ่าน และ สาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศึกษางานวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาแบบฝึก เช่น หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก หลักทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ หลักทฤษฎีเกี่ยวกับการหาประสิทธิภาพ รวมทั้งศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย และจากการประเมินคุณภาพ การศึกษาระดับชาติ ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาแบบฝึกตามหลักการดังกล่าว โดยกำหนดเนื้อหาที่ต่างจากบทเรียนมาให้ให้นักเรียนฝึกโดยคำนึงถึงความยากง่ายเหมาะสมกับวัยตลอดจนพัฒนาการอ่านของนักเรียนให้นักเรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติจริงเป็นรายบุคคล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยการใช้แบบฝึกทักษะเนื้อหาอื่น ๆ เช่น ลมโซย ด่านขุนทด (2544 : 68) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.50 / 84.37 เสาวลักษณ์ ครอบจิตร (2547 : 85) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรม

การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ช่วยให้นักเรียนพัฒนาการในการอ่านเป็น
 อย่างดี และ สุรัตน์ จรัสแก้ว (2549 : 99 - 109) ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกการคิด
 วิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์
 ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการคิดวิเคราะห์
 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.45 / 80.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ผลจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึก
 ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิกลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ
 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะของ ไพเราะ วุฒิเจริญกุล (2540 : 68 - 75)
 ได้พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยกลุ่ม
 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540
 โรงเรียนบ้านน้ำเที่ยง วันครู 2501 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคำชะอี สำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร นักเรียนจำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนน
 ทดสอบหลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ศศิวิมล กังลี
 (2544 : 75) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน โดยใช้
 แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อการสื่อสารจากหนังสือพิมพ์และนิตยสารภาษาอังกฤษ สำหรับ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
 ของนักเรียน หลังการทำแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อการสื่อสารจากหนังสือพิมพ์ และนิตยสาร
 ภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการฝึกอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จันทรเพ็ญ ชูแป้น
 (2547 : 72) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการคิดโดยใช้กลวิธี K-W-L Plus
 ในรายวิชา การอ่านภาษาฝรั่งเศส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสายน้ำผึ้ง
 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง
 ด้านการอ่านและการคิดของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการคิด
 ภาษาฝรั่งเศส โดยใช้กลวิธี K-W-L-Plus แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 และ รัตนา สิงห์กุล (2550 : 99 - 109) ศึกษาผลการสอดแทรกกิจกรรมการฝึกทักษะการคิด
 ชั้นพื้นฐานในการสอน ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าหวด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ผลการวิจัยพบว่า

การสอดแทรกกิจกรรม การฝึกทักษะการคิดขั้นพื้นฐานในการสอนมีผล ทำให้คะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพิ่มขึ้นสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิกลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.7214 แสดงว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิกลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 72.14 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรธดา ก้าวพิสมัย (2545 : 90) ได้ศึกษาการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยยึดขั้นตอนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.61 แสดงว่า ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 61 และ หลวย เกณฑ์สาธุ (2548 : 102) ได้ศึกษาการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยนิทานพื้นบ้าน เรื่องผาแดงนางไอ่ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนนักเรียน 27 คน ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Co - op Co - op ทำให้ครูผู้สอนได้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะในการอ่านและการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิกลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.52 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบฝึกทักษะโดยอาศัยหลักการใช้สิ่งเร้าเพื่อให้เกิดการตอบสนอง มีการเสริมแรงในขณะที่เรียนการนำเสนอเนื้อหาจะเรียงลำดับจากง่ายไปยาก จึงสามารถพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี สังกัดได้จากคะแนนหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนฝึกแบบฝึกมีรูปแบบที่ชัดเจนเข้าใจง่ายมีภาพประกอบเนื้อหาที่น่าสนใจ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย นักเรียนได้ปฏิบัติจริง นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนุกสนานเพลิดเพลิน จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม

เป็นอย่างดี แบบฝึกหัดมีกระบวนการและการพัฒนาสื่อที่เป็นระบบคือ ศึกษาหลักสูตร ทฤษฎี การเรียนรู้ และวิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ จันทรเพ็ญ ชูแป้น (2547 : 72) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่ใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน และการคิดโดยใช้กลวิธี K-W-L Phus ในรายวิชาการอ่านภาษาฝรั่งเศส สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสายน้ำผึ้ง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและการคิดภาษาฝรั่งเศสในระดับพึงพอใจมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ Dewey ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน ต้องเน้นนักเรียนเป็นสำคัญเรียนรู้โดยการกระทำและฝึกปฏิบัติจริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ไปใช้

1.1 ในการนำแบบฝึกไปใช้ ครูผู้สอนต้องศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำกับ แต่ละแบบฝึกให้เข้าใจเสียก่อน แต่การปฏิบัติอาจปรับเปลี่ยนหรือยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับ นักเรียนของตนเองได้

1.2 ในการฝึกแต่ละชุด เมื่อตรวจผลงานนักเรียน ถ้าพบว่านักเรียนคนใดยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ ครูผู้สอนควรอธิบายหรือให้คำแนะนำรายบุคคลและให้นักเรียนแก้ไข จนกว่านักเรียนคนนั้น ๆ จะเข้าใจจึงจะทำให้ให้นักเรียนเข้าใจวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์ของเรื่องได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาทักษะการอ่านโดยใช้สื่ออื่น ๆ เช่น การใช้หนังสือการ์ตูน ใช้บทร้อยกรอง หนังสือส่งเสริมการอ่าน หรือสื่ออื่น ๆ กับเนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เพื่อจะได้มีนวัตกรรมสำหรับพัฒนาศักยภาพของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาแผนการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้สาระจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเรื่องอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้รับรู้และตระหนัก ถึงความสำคัญและเกิดความภาคภูมิใจในแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่นของตน